

Egļu astoņzobu mizgrauža aktivitāte Latvijā būtiski samazinājusies

Avots: DAP

Egļu astoņzobu mizgrauža aktivitāte Latvijas mežos šogad ir ievērojami samazinājusies. Latvijas Valsts mežzinātnes institūta (LVMI) "Silava" pirmās mizgraužu paaudzes monitoringa starprezultāti liecina, ka vairāku gadu ilgušā kaitēkļa masveida savairošanās, visticamāk, ir beigusies.

Šogad monitorings veikts 27 parauglaukumos visā Latvijā, izmantojot feromonu slazdus, kuros regulāri uzskaitīta egļu astoņzobu mizgrauža aktivitāte. Monitoringa dati līdz 1. jūlijam rāda, ka vienā feromonu slazdā vidēji noķertas 3329 vaboles, kamēr pērn – 5261. Tas nozīmē, ka pirmās paaudzes aktivitāte gada laikā samazinājusies par aptuveni 37 %, un egļu audžu apdraudējums valstī kopumā šobrīd vērtējams kā zems. Ar detalizētiem monitoringa rezultātiem iespējams iepazīties LVMI "*Silava*" *tīmekļvietnē*.

Būtiska ietekme uz mizgraužu aktivitāti šogad bija laikapstākļiem. Vēlais pavasaris un vēsais, lietainais maijs aizkavēja kaitēkļu izlidošanu un samazināja to aktivitāti.

Taču situācija Latvijā joprojām nav vienmērīga. Augstāka mizgraužu aktivitāte saglabājas atsevišķās Dobeles, Saldus, Aizkraukles un Ogres apkārtnes teritorijās, tomēr nevienā monitoringa vietā nav sasniegts augstam kaitējuma riskam raksturīgais sliekšnis.

Egļu astoņzobu mizgrauzis ir viens no nozīmīgākajiem meža kaitēkļiem Latvijā, taču tam ir arī nozīmīga loma dabas procesos mežā – tas veicina dabisko meža attīstību un rada piemērotas dzīvotnes daudzām aizsargājamām kukaiņu, sēņu, sūnu, ķērpju un putnu sugām. Tāpēc īpaši aizsargājamās dabas teritorijās atmiruši koksne pēc iespējas tiek saglabāta, ja vien tā nerada risku cilvēku drošībai.

Vietās, kur iepriekšējos gados mizgraužu savairošanās izraisījusi plašu egļu kalšanu, Dabas aizsardzības pārvalde turpina novērst bīstamību apmeklētājiem. Piemēram, Gaujas Nacionālā parka Līgatnes dabas takās tiek nozāģēti bīstamie koki gar pastaigu takām, autoceļiem un dzīvnieku voljēriem.

Mizgrauža darbības rezultātā nokaltušie koki bez mizas vairs nerada tālāku mizgrauža izplatības risku. Tāpēc nozāģētie koki tiek atstāti mežā vai saglabāti kā augstie celmi, jo atmirusī koksne ir būtiska meža ekosistēmas sastāvdaļa.